

OECD MULTINACIONÁLIS
VÁLLALATOKRA VONATKOZÓ IRÁNYELVEI

MAGYAR NEMZETI
KAPCSOLATTARTÓ PONT

Nemzetgazdasági Minisztérium

A Felelős Üzleti Magatartás (RBC) követelményei és alkalmazása

Tölgyes Gabriella
OECD Együttműködésért felelős osztályvezető
Nemzetgazdasági Minisztérium

2025. március 20.
EOQ MNB Egyesület, ESG Konferencia

A KÖVETELMÉNYEK RENSZERE

OECD-ENSZ-EU

MIT JELENT EZ A GYAKORLATBAN?

MIT JELENT A KELLŐ GONDOSSÁG?

CSR-RBC-ESG: AZ EVOLÚCIÓ

Előzmények

Előzmények: azok az '50-es '60-as '70-es évek

- Az üzleti környezet lényeges, strukturális változása;
- Példátlan fejlődés;
- Összefonódások kialakulása;
- A multinacionális vállalatok jelentős hozzájárulása a gazdasági fejlődéshez;
- Komoly kihívások az eltérő környezetben való helytállás és felelős üzleti magatartás területén;
- Bizonyos piaci szereplők felelőtlen, etikátlan magatartása komoly károkat okozott a helyi lakosságnak; tisztességtelen versenyelőnyök, az egyenlő versenyfeltételek torzulása.

Válaszok

ILO-1919, ENSZ-1945

OECD – 1961

18 európai ország + USA, Kanada

„Jobb szakpolitikákkal egy jobb életért”

- **Cél** : fenntartható gazdasági növekedés A klímaváltozással kapcsolatos polémia is az OECD-ből indult, akkor még a politikusok és a tudósok között zajlott a vita.

EU-2000-

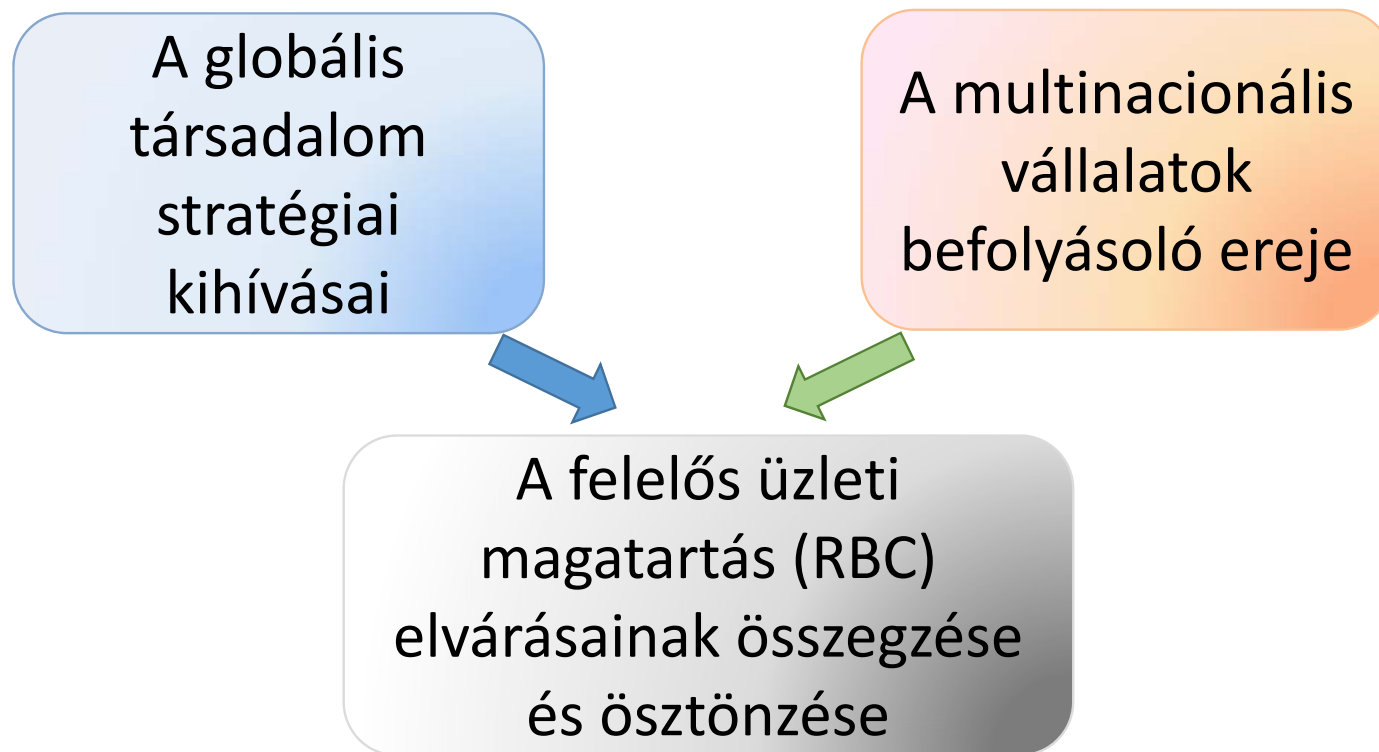
CSR - TAXONÓMIA, SFDR, CSRD, CSDDD

Az OECD Multinacionális nagyvállalatokra vonatkozó IRÁNYELVEI

Elfogadásuk: 1976. - Eredményei mára

- A felelős üzleti magatartás versenyképességi tényezővé vált.
- A kormányzatok közös erőfeszítése a tisztességes és fenntartható működésért.
- Ajánlásai mérvadóak a multinacionális vállalatok számára.
- Lehetővé teszi az eltérő környezetben való, felelős helytállást.
- Lehetőség a felelős, etikus magatartás támogatására.
- Tisztességes „versenyelőnyök” megjelenése.

A látható eredmény

MIÉRT ÉPP AZ OECD KERETEIN BELÜL?

- „**Sztenderdalkotó**” feladat/szerep;
- **1976-ban** alkotják meg, de folyamatosan aktualizálják; (2010, 2019-)
 - **ENSZ főtitkár Üzleti élet és az emberi jogok vezérelveinek** területéért felelős különmegbízottja: UNCHR
 - **Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO)**
 - **más nemzetközi szervezetek** is jelentősen hozzájárultak az Irányelvek továbbfejlesztéséhez.
- **Az alkalmazást segítik:** az OECD mellett működő szervezetek:
 - **BIAC**, az OECD Üzleti és Ipari Tanácsadó Bizottsága;
 - **TUAC**, az OECD Szakszervezeti Tanácsadó Bizottsága;
 - **OECD Watch**. az OECD civil tanácsadó szervezete;

Az OECD Irányelvek fejezetei

KONCEPCIÓ ÉS
ALAPELVÉK

ÁLTALÁNOS
ELVEK

INFORMÁCIÓK
KÖZZÉTÉTELE

EMBERI
JOGOK

ÚJ

FOGLALKOZTATÁS
ÉS MUNKAÜGYI
KAPCSOLATOK

KÖRNYEZET-
VÉDELEM

KÜZDELEM
A MEGVESZTEGETÉS,
A KENŐPÉNZ-KÉRÉS
ÉS A ZSAROLÁS ELLEN

FOGYASZTÓI
ÉRDEKEK

TUDOMÁNY ÉS
TECHNOLÓGIA

VERSENY

ADOZÁS

MÁS FELELŐS
ÜZLETI
MAGATARTÁSRA
VONATKOZÓ
ESZKÖZÖKBEN NEM
SZEREPEL

Irányelvek átfogóan

Irányelvek fejezetei: (I. II.) III-XI.

Információk közzététele	Emberi jogok	Munkaügyek és érdekegyeztetés
Környezetvédelem	Fogyasztói érdekek	Tudomány, technológia
Küzdelem a megvesztegetés, kenőpénz-kérés és a zsarolás ellen	Adózás	Verseny

- A legátfogóbb nemzetközi szabvány a felelős üzleti magatartásról, segíti a piaci szereplőket az elvárásoknak való megfelelésben. **Soft Law**
- **38 tagország + 13 egyéb ország által elfogadott.** Nyitott a nem OECD-tagok számára.
- Kormányzati ajánlások a vállalkozásoknak: a **fő címzettek a multinacionális nagyvállalatok. DE!** Iránymutatást adnak valamennyi felelős vállalat számára.
- Kormányzati kötelezettségvállalás: **Nemzeti Kapcsolattartó Pontok**
- Az ellátási láncokra vonatkozó, kellő gondosság elvárásainak a beépítése.

A felelős üzleti magatartásra vonatkozó kellő gondosságról szóló OECD útmutatások

Célja:

- gyakorlati támogatás az irányelvek végrehajtásához;
- közérthető magyarázatok, a kellő gondosság egységes értelmezése;

Ágazatokra és ellátási láncokra kidolgozott útmutatások

- ásványkincsek,
- mezőgazdaság,
- ruházati és cipőipari ágazat,
- nyersanyag-kitermelés területére,
- valamint a pénzügyi szektorra.

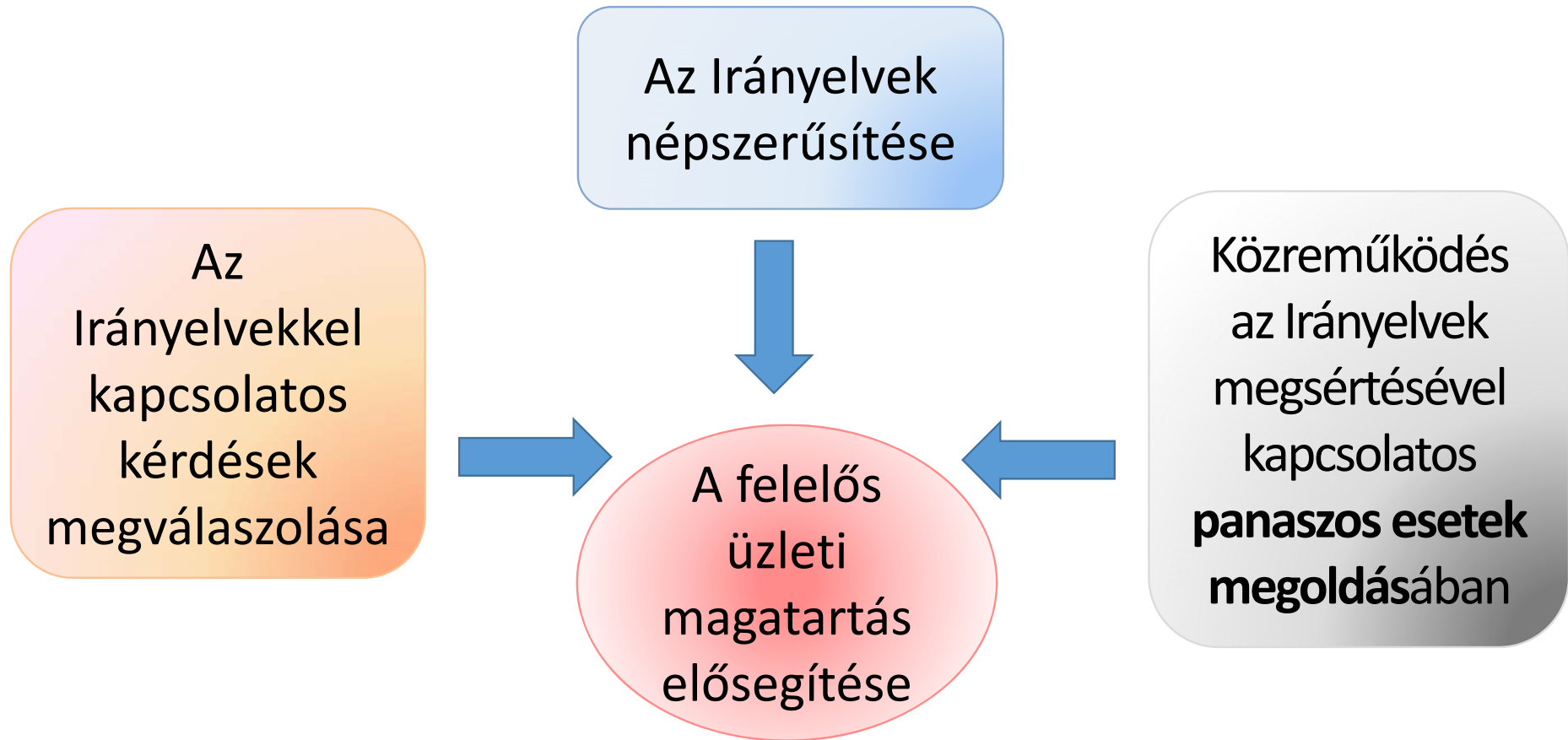
Az Irányelvek összefoglalása

- Az üzleti etika minden fontosabb területére kiterjed.
- Ajánlások, alapelvek és normák formájában.
- Jogszabályi környezettel összhangban, önkéntes vállalkáson alapuló gyakorlatok kialakítása.

Kormányzati kötelezettség:

- Nemzeti Kapcsolattartó Pont (NKP) létrehozása

Nemzeti Kapcsolattartó Pontok - Feladatok

Magyar Nemzeti Kapcsolattartó Pont a Felelős Üzleti Magatartásért

- 1994 – Magyarország az Irányelvek részes országa;
- 1996- Magyarország OECD taggá válik (jövőre a 25 éves évforduló)
- 2017: 245/2017. (VIII. 29.) Korm. Rendelet: Az MNKP vezetőjének kinevezése, a tagok felkérése;
- 2000 – Magyar Nemzeti Kapcsolattartó Pont (MNKP) megalakulása, **ügyrend** elfogadása, a **panaszkezelési eljárásrend** közzététele;
- Utolsó módosítás: 2023. E szerint módosult az MNKP Ügyrendje és a Panaszkezelési eljárásrendje.
- Változások: igazodjanak az éghajlat változási és biodiverzitási célokhoz, az átvilágítási elvárásokat építésük be, beleértve az adatok gyűjtését és felhasználását; a veszélyeztetett személyeket és csoportokat aktívabban védjük, az információk közzététele legyen aktívabb, a kellő gondosságra vonatkozó ajánlásokat alkalmazzák a korrupcióra.
- A Nemzeti Kapcsolattartó Pontok nevében szerepeljen a Felelős Üzleti Magatartás.
- Peer review 2023. október;

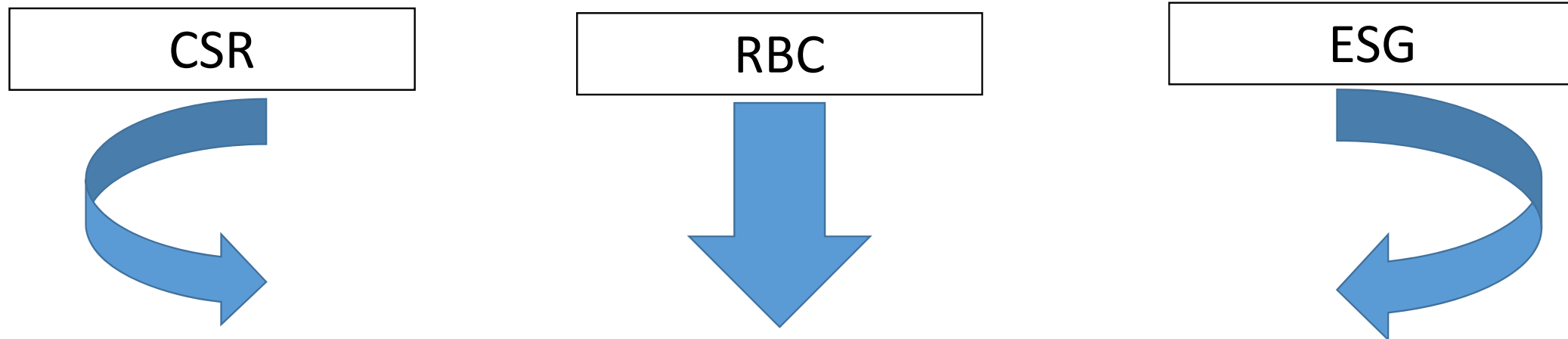
Az ajánlások megvalósításának eredménye

A vállalatok a káros hatásokat elkerülik vagy kezelik:

- a munkavállalókkal,
- az emberi jogokkal,
- a környezetvédelemmel,
- a vesztegetéssel,
- a fogyasztókkal,
- a vállalatirányítással, a vállalatok működésével,
- a vállalat ellátási láncával vagy
- más üzleti kapcsolataival összefüggésben.

Evolúció

- CSR: A nem pénzügyi hatások az alapvető üzleti megfontolások részei kell, hogy legyenek, nem a kiegészítői.
- Az RBC konkrétabb: elvárja, hogy minden vállalkozás – mindentől függetlenül – kerülje el és kezelje működésének negatív hatásait – beleértve az értékláncukat is –, miközben hozzájárul az országok fenntartható fejlődéséhez.
- Az ESG „láthatóan” később jelenik meg.

FENNTARTHATÓSÁGI SZABÁLYOK

- 1. Taxonómia rendelet”: a fenntartható befektetések előmozdítását célozza;
- 2. SFDR rendelet: A kockázatok és hatások figyelembevétele, közzététele;
- 3. NFRD nem pénzügyi jellegű adatokról való beszámolás;
- 4. CSRD Fenntarthatósági jelentéstételi irányelv.
- 5. CSDD Mindenki mindenkiért felelős.

Köszönöm
a figyelmet!

nkp@ngm.gov.hu